

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Το τέταρτο «Τετράδιο» παίρνει το δρόμο για το τυπογραφείο, σε συνθήκες αισθητά διαφορετικές απ' ό,τι τα προηγούμενα. Τα πολιτικά γεγονότα που σημάδεψαν το μεσοδιάστημα είναι τρία. Στον εσωτερικό χώρο η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση και η αναγνώριση του κυπριακού σαν πρώτου σε προτεραιότητα ελληνικού εθνικού θέματος. Στο διεθνή, η δραματική τροπή της πολωνικής κρίσης. Και των τριών, οι επιπτώσεις είναι βαρυσήμαντες. Γιαυτό ακριβώς το λόγο, είναι που ένα σημαντικό τμήμα της ύλης αφιερώνεται στα ζητήματα αυτά.

Ωστόσο, η ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ, ξεπερνάει κατά πολύ τα όρια ενός γεγονότος που δικαιούται απλα πολιτικό σχολιασμό και ανάλυση. Διαφοροποιώντας το πολιτικό σκηνικό, επηρεάζει αναγκαστικά και τα «Τετράδια». Πριν τις εκλογές, η ανυπαρξία ενός λειτουργικού πολιτικού οργανισμού στα αριστερά του ΠΑΣΟΚ, δημιούργησε ένα σημαντικό κενό. Σήμερα, το κενό αυτό, αποκτάει κρίσιμη σημασία, γιατί είναι ένα πολιτικό κενό στα αριστερά της κυβέρνησης. Θεωρώντας ότι στις σημερινές συνθήκες το κενό αυτό είναι δεδομένο στη σφαίρα της πολιτικής πράξης, πιστεύουμε εντούτοις, ότι μαζί με τις αντίστοιχες προσπάθειες μπορούμε κάτι να κάνουμε στη σφαίρα της πολιτικής γνώμης.

Η αναγνώριση παράλληλα του κυπριακού σαν κεντρικού στοιχείου της πολιτικής μας ζωής, φρονούμε ότι διαμορφώνει θετικότερες προοπτικές για την παρέμβαση στην κατεύθυνση αυτή. Όχι μόνο γιατί τυπικά τα «Τετράδια» είναι το μοναδικό ελληνικό πολιτικό περιοδικό που έμπρακτα πρόβαλε το κυπριακό σαν το υπ' αρ. ένα ελληνικό εθνικό πρόβλημα, αλλά, πιο ουσιαστικά, γιατί ίσως η ευκαιρία αυτή νάναι και η τελευταία. Το ξανατονίζουμε. «Η υπόθεση της Κύπρου είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου και για τα δέκα εκατομμύρια έλληνες. Γιατί όταν το ένα χέρι μας κοπεί, πονεί και ακρωτηριάζεται όλο το σώμα». Μας πιάνει πραγματική αποστροφή, όταν σκεφτόμαστε ότι το σύνολο των ελλαδικών και ελληνοκυπριακών αριστερών πολιτικών δυνάμεων, είναι έτοιμο να στήσει επιτροπές αλληλεγγύης για κάθε θύμα αντεπαναστατικής βίας που εκδηλώνεται στις πέντε ηπείρους, την ίδια στιγμή που κρατάει αυτή την παχυδερμική στάση απέναντι στις διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες, αδέρφια του. Δε μπορείς να εκφράσεις ουσιαστική διεθνιστική αλληλεγγύη όταν έχεις ολοκληρωτικά χάσει την εθνική σου ευαισθησία.

Η κρισιμότητα της καμπής στην οποία βρίσκονται τα εθνικά μας θέματα και η αργή βύθιση της χώρας στο οικονομικό τέλμα, ανυψώνουν τα δυο αυτά προβλήματα, σε άξονες, γύρω από τους οποίους κινείται η πολιτική μας ζωή. Είναι λογικό, ένα περιοδικό σαν τα «Τετράδια», που αυτοπροσδιορίζεται σαν όργανο πολιτικού διάλογου, έρευνας και κριτικής, να ασκήσει, κατά το μέτρο των δυνάμεών του, τις λειτουργίες που επικαλείται και σε πλευρές των παραπάνω προβλημά-

των. Και ας το επαναλάβουμε για άλλη μια φορά. Κινούμενο πάντα στα πλαίσια της διακηρυγμένης αρχής του, του πολιτικού πλουραλισμού και του δημοκρατικού διάλογου. Φυσικά αυτό αντιπροσωπεύει έναν, υπο κατάκτηση, στόχο, το να αντανakλάνε δηλαδή οι σελίδες των «Τετραδίων», τις πολιτικές αναζητήσεις που διασχίζουν το χώρο της αριστερας.

Ας σημειωθεί, ότι, τη μεγέθυνση της όποιας πολιτικής λειτουργικότητας του περιοδικου, τη βλέπουμε να περνάει μέσα απο τη συνύπαρξη δυο αναγκαστικα συμπληρωματικων στοιχειών· της θεωρητικης ανάλυσης και της πολιτικης κριτικης, του εργαλειακου κείμενου και του πολιτικου άρθρου, του διαχρονικου και του επίκαιρου.

Ωστόσο όπως και παλαιότερα είχαμε τονίσει, το πεδίο αναφοράς των «Τετραδίων» δεν περιορίζεται στα παραπάνω. Στον αντίποδα της επίσημης πολιτικής υπάρχει ο χώρος των κινημάτων κοινωνικής κριτικής και αμφισβήτησης. Αμφισβήτηση της πολιτικής και ταυτόχρονα διεύρυνσή της, άρνησή της και ταυτόχρονα απελευθέρωσή της.

Για τα «Τετράδια» ο χώρος αυτός, όπως και ο ευρύτερος πολιτικός χώρος, δεν αποτελεί μόνο αντικείμενο κοινωνιολογικής έρευνας και ανάλυσης. Προσβλέπουμε σ' έναν οργανικό δεσμό με αυτά τα κινήματα, που με την αυτόνομη δυναμική τους, διαφαίνεται ότι θα διαδραματίσουν ένα ρόλο με καταλυτικές επιπτώσεις στην κοινωνική συνείδηση και τους θεσμούς. Η συστηματική προσπάθεια για την ουσιαστικότερη γνώση του πέραν της «επίσημης πολιτικής» κοινωνικού χώρου, η αναγνώριση της προτεραιότητας που παίρνει η προσπάθεια για τη σύνδεση του «δημόσιου» με το «ιδιωτικό», είναι στους σταθερούς στόχους των «Τετραδίων».

Αυτό όμως, θα το ξαναεπαναλάβουμε, δεν αφορά μόνον εμας, αλλά όλους εκείνους που έχουν συνειδητοποιήσει ότι η δραστήρια και ενεργητική συμμετοχή στα κοινά μπορεί να επιβεβαιώνεται σαν τέτοια μόνο στο βαθμό που τείνει να ξεπεράσει το καθεστώς των έμμεσων διαμεσολαβήσεων και της «θολής συλλογικότητας», προωθώντας ουσιαστικά τόσο στο πεδίο της πρακτικής, όσο και στο πεδίο της θεωρίας το καθεστώς της άμεσης προσωπικής ευθύνης και συμμετοχής.

Αθήνα, Φλεβάρης '82

Η Συντακτική Επιτροπή